

Köszöntjük az 50 éves Szovjetuniót

A barátsági szerződés szellemében

„Nagy jelentőséget tulajdonítva a szovjet és a magyar egyetemi hallgatók közötti baráti kapcsolat és együttműködés erősítésének — különös tekintettel a két testvéregyetem közötti együttműködésre —, abban a szilárd meggyőződésben, hogy ez a kapcsolat a kommunizmus és a szocializmus építését szolgálja, az odesszai Munka Vörös Zászlója Érdemrenddel kitüntetett I. I. Mecsnyikov Tudományegyetem Komszomol Bizottsága és a KISZ

júsági vezetői cseréket valósítanak meg. Így évenként felváltva hivatalos delegációkat küldjenek egymáshoz, építőtábori, kulturális és sportküldöttségek cseréjét bonyolítsák le. Teremtessenek kapcsolatot a tudományos munkával foglalkozó hallgatók és fiatal szakemberek között.
Ezek a megállapodások a szerződő felek közötti kapcsolatok keretét alkotják. A Barátsági Szerződés végrehajtása érdekében a két intézmény minden tan-

Szovjet egyetemisták a szegedi épi tótáborban. (Szávay I. felvétele)

József Attila Tudományegyetemi Bizottsága a következőben állapodtak meg... — Így hagzik a két fél által megkötött Barátsági Szerződés bevezető mondatát, amelyet 1967. május 12-én a két ifjúsági szervezet akkori titkárai Szergely Bojcsenykó és Hevér László írtak alá.
A szerződés megkötése jelentős esemény a KISZ-bizottság kapcsolatainak történetében. Ez az az időszak, amikor egyetemünk ifjúsági szervezete beiktatta tevé-

ében jegyzőkönyvi megállapodást köt. Az elmúlt tanévben számos baráti találkozóra került sor. Októberben Szegeden fogadtuk V. Matkovszki elvtársat, a Komszomol Bizottság titkárát, aki részt vett egyetemünk jubileumi ünnepségén. Márciusban dr. Vastagh Pál, a KISZ-bizottság titkára, és Bodó Balázs a KISZ VB. tagja látogatást tett Odesszában. Áprilisban egyetemünk néptánc együttese vendégszerepelt a testvéregyetemen. A nyár folyamán

Magyar és szovjet egyetemisták csoportja Odesszában, a Sevcsenko sugárúton. (Sánta Imre felvétele)

kenységi körébe a külügyi feladatokat, amelyek célja alapvetően az országok és népek — ezen belül az egyetemek — közötti barátság erősítése, a hallgatók és a KISZ-vezetők tapasztalatcseréje az általános és a nyelvi ismeretek szerzése.
Az odesszai szerződés kimondja, hogy a felek folyamatosan tájékoztassák egymást ifjúsági szervezeteik munkájáról, rendszeresen küldjék egymásnak munkatervüket, eszmecsereket folytatásának a Komszomol és a KISZ-szervezetek tevékenységéről és munkamódszereiről, cseréljék ki egyetemi ifjúsági sajtókiadványaikat. A személyes barátság erősítése érdekében hallgatói és if-

14 hallgató vett részt odesszai építőtáborban, a háromheti munka után egy héti üdült a csoport. Odesszából 15 szovjet egyetemista járt nálunk, programjukat hasonlóan állítottuk össze.
S ha az imént a külügyi tevékenység „hősoráról” szóltunk, tegyük most hozzá azt is, hogy jelenleg, amikor már négy ország öt egyetemének ifjúsági szervezeteivel — köztük a Lvov-i Műszaki Egyetemmel — van kapcsolatunk, el sem tudjuk képzelni, KISZ-szervezetünk munkáját e nélkül. Ennek hiányában egymás közvetlen megismerése — hozza létre az igaz, őszinte barátságot — kevésbé lenne lehetséges.

Tudományos együttműködés

A Szegedi József Attila Tudományegyetem és a Belorusz Tudományos Akadémia Fizikai Kutatóintézete — hosszúlejtű szerződés alapján — rendszeresen kicserélik a spektroszkópiát, a lumineszcenciát és lézertechnikai kutatások során szerzett tapasztalataikat. Kölesönösen informálják egymást a legújabb eljárásokról és eredményekről.
A kvantumgenerátorokhoz alkalmazott új anyagfélések felfedezése, az organikus színezőkhöz kapcsolódó általános lézermélet kidolgozása, valamint a lumineszcencia és a spektroszkópia területén a Belorusz Kutató Intézetben elvégzett alapkutató-

sok eredményeinek megismerése elősegítette a József Attila Tudományegyetem új kutatási irányvonalának kialakítását. A belorusz fizikusok segítettek magyar kollegáinknak egy színező anyagos lézer összeszerelésében, a szerves vegyületek fénykeltő hatása tanulmányozásának megszervezésében.
A belorusz kutatóintézet vezetőjének, B. Sztjepanov akadémikusnak a tudományos együttműködés bővítése és elmélyítése terén kifejtett munkássága elismeréseképpen a szegedi egyetem Tudományos Tanácsa a tiszteletbeli doktori címet adományozta (APN)

★
A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének igen nagy nemzetközi jelentősége van, hiszen a Szovjetunió megalakulása és sikeres fejlődése fontos állomást jelent az egész emberiség fejlődésében, életében. Lapunk évfordulót köszöntő oldalát úgy igyekeztünk összeállítani, hogy a lehetőségekhez mérten bemutassuk egyetemeink és főiskolánk kapcsolatát a szovjet felsőfokú intézményekkel. Hírt adjunk — képből és írásból — Szeged testvérvárosának Odesszának egyetemistáival egyre szorosabbra fűződő barátságunkról. Beszámolunk, a Novosztij hírlap segítségével a szovjet felsőoktatás legújabb eredményeiről.

Ünnepségek

A Szegedi Tanárképző Főiskola MSZBT tagcsoportja a főiskola dísztermében ünnepi megemlékezést tartott a Szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére. Ünnepi beszédet mondott dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár, az MSZBT Országos Elnökségének tagja. A megemlékezés ünnepi műsorral záródott. Ezután a Teleki Blanka kollégiumban megnyitották a Szovjetunió életét bemutató fényképképzőállítást.
A Szovjetunió megalakulásának 50. éves évfordulója tiszteletére emlékülünnepséget tartott az MSZMP Szegedi Orvostudományi Egyetemi Bizottsága, az MSZMP József Attila Tudományegyetemi Bizottsága, valamint a Magyar Szovjet Baráti Társaság. A december 19-én délután az aulaiban megrendezett ünnepségen dr. Biczó György a Szegedi Városi Tanács VB elnöke mondott beszédet.

A diákok országa

A Szovjetunióban 330 városban működik egyetem vagy főiskola. Minden nemzeti köztársaságnak, minden gazdasági körzetnek legalább egy felsőoktatási intézménye van. (Az Októberi Forradalom előtt csak 21 város büszkélkedhetett ezzel.) Az 52 egyetem, amelyekben félmillió hallgató tanul, egyenletesen oszlik meg az ország területén.
Internacionalista kötelességnek megfelelően a szovjet felsőoktatás tanulási lehetőséget nyújt a szocialista és a fejlődő országokból érkező diákoknak. 130 országból 33 ezer külföldi fiatal tanul a Szovjetunióban. Az oktatás minden felsőfokú intézményben ingyenes, mind a szovjet, mind a külföldi állampolgárok számára. A hallgatóknak ingyenes orvosi ellátás, és kollégiumi bentlakás is rendelkezésére áll. Minden külföldi hallgató ösztöndíjban részesül. (APN)

B. B. Jegorov kandidátust, a Szovjetunió Hősét, a Voszhoz I. űrrepülés résztvevőjét az orvosegyetemen tett látogatása alkalmával fogadja dr. Tóth Károly egyetemi tanár, a SZOTE akkori rektora. (Kun Sándor felvétele)

Új alma materek

Arkadában, Kazahsztán ipari központjában az idén nyitotta meg kapuit a köztársaság 46-ik főiskolája. A KSZSZK legnagyobb szénbányászati központjában Karagandában pedig állami egyetemet létesítettek. Az idén az új felsőoktatási intézmény első évfolyamára már 900 hallgatót — leendő nyelvészeket, fizikusokat, matematikusokat, történészeket, vegyészeket, biológusokat, közgazdászokat és jogászokat — vettek fel. Az oktatás mindkét intézményben kazah és orosz nyelven folyik.
Kazahsztánban összesen 46 egyetemen és főiskolán — köztük két egyetem nemzeti — több mint 150 szakon csaknem negyedmillió hallgató tanul. Ötven évvel ezelőtt Kazahsztánban egyetlen főiskola sem volt. A szocialista forradalomig a kazah nép 98 százaléka analfabéta volt. Most minden negyedik ember tanul, tízezer lakos közül 150 egyetemista.

A Volga-parti Kalinyinban megnyitotta kapuit a 813. szovjet felsőoktatási intézmény, amely 99-ik az agráregyetemek sorában. Ezt megelőzően, a közelmúltban,

Távol-Keleten, Közép-Ázsiában, az Uralban, Szibériában és az OSZSZSZK központi, valamint déli területein adták át a tanulóifjúságnak felsőoktatási intézményeket. Így Orenburgban, Sztaropolban és Tyumenyben új műszaki egyetemek kezdtek meg működesüket. A kilencedik ötéves terv végéig további 80 felsőoktatási intézmény beindítását irányozták elő.

Jerevánban, az örmény főváros műszaki egyetemen rádióelektronikai kart hoztak létre, amely az egyik új nemzeti iparágazat szakembereit képezi. Az Örmény Felsőoktatási Minisztérium közlése szerint 1975 végéig még több felsőfokú intézmény megnyitását tervezik. Számítógép szakembereket, automata konstruktőröket és agrármérnököket képeznek ki. Az Örmény SZSZK-ban, ahol a szovjethatalom megalakulásáig egyetlen felsőfokú intézmény sem volt, jelenleg 12 főiskolában és 63 technikumban folyik az oktatás, amely a szakemberképzésben segítséget nyújt az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országoknak is. (APN)

Lapunk és az odesszai testvéregyetem újságja gyakran hírt ad a két egyetem közös megmozdulásairól, látogatásokról, cserakciókról. (Ruszkai Károly felvétele)

Közös nyelvoktatás

Az ősi orosz város, Vlagyimir Pedagógiai Intézete, évek óta baráti kapcsolatokat tart fenn magyar felsőoktatási intézményekkel. Jelenleg is nagyobb magyar diákcsoport — a szegedi tanárképző főiskola hallgatói is — tanul a vlagyimiri intézetben. A Művelődésügyi Minisztérium —

viszonzásul a magyar hallgatók magasszínvonalú oktatásáért — nyelvoktató kabinethez szükséges felszereléssel ajándékozta meg a vlagyimirieket. A berendezés magnetofonnal felszerelt előadói pultból, valamint egyéb készülékekkel ellátott 24 fülkéből áll. (APN)

Diák-feltalálók

A szovjet egyetemek és főiskolák minden negyedik hallgatója foglalkozik tudományos-tehnikai munkássággal. Az állam biztosítja ennek minden feltételét: az intézetekben és az egyetemeken körülbelül ezer laboratórium, tervezőiroda, számoló központ, csillagászati obszervatórium működik. A legjelentősebb munkákat a gyakorlatban is alkalmazzák. Például a moszkvai metrón a vonat vezetésének automatizált rendszere kidolgozásában is részt vettek diákok. A legjobb tudományos kutatásokért a Tudományos Akadémia minden évben 300 érmet és jutalmat ítél oda.

A Litván Tudományos Akadémia 12 díjat adományozott a köztársaság egyetemista feltalálóinak az elmúlt esztendőben elért eredményeikért. A jutalmazott munkák között szerepel műanyagok gyártástechnológiája, textilüzemek korszerűsítési terve, és más nagy népgazdasági jelentőségű dokumentáció kidolgozása. Ugyancsak az elmúlt esztendőben mintegy 1000 szerzői és szabadalmi jogot adtak ki egyetemi hallgatóknak, továbbá mintegy 5000 munkájukat alkalmazták a termelésben. (APN)